

METODA EDUKACYJNEGO CZYTANIA
ILYI FRANKA

TAJEMNICZY OPIEKUN

**Angielski
z Jean Webster**

Jedno z najlepszych dzieł Jean Webster
w specjalnym przełożeniu według metody I. Franka,
służącej do skutecznej nauki języków obcych

Poznań 2019

Daddy Long Legs (tajemniczy opiekun; *daddy* — potocznie: *tata*, *tatuś*; też: *daddy-long-legs* — komarnica /owad/; kosarz)

TO YOU

“Blue Wednesday” (okropna środa; *blue* — *niebieski*; *wzmocn. emoc.* *straszny, okropny*)

The first Wednesday in every month was a Perfectly Awful Day (pierwsza środa każdego miesiąca była Absolutnie Okropnym Dniem) — a day to be awaited with dread (dniem, na który się czekało ze strachem), endured with courage (przeżywało się z odwagą) and forgotten with haste (i pośpiesznie się zapominało; *to forget*). Every floor must be spotless (każda podłoga powinna była być nienagannie czysta: «bez plam»; *spot* — *plama*; *spotless* — *nieskazitelny, nienagannie czysty*), every chair dustless (każde krzesło pozbawione kurzu; *dust* — *kurz*; *dustless* — *pozbawiony kurzu*), and every bed without a wrinkle (i każde łóżko bez żadnych fałdów; *wrinkle* — *zmarszczka; fałd*). Ninety-seven squirming little orphans (dziewięćdziesiąt siedem wierzących się małych sierotek; *to squirm* — *skręcać się; wiercić się, zwijać się*) must be scrubbed (powinny były być wyszorowane; *to scrub* — *czyścić, szurać, myć /szczeg. szczotką z mydłem/*) and combed (i uczesane) and buttoned into freshly starched gingham (i ubrane: «zapięte na wszystkie guziki» w świeżo wykrochmaloną /odzież/ z kraciastej bawełny; *gingham* — *bawełniana materia z malowanej przędzy /zwykl. pasiasta lub kraciasta/*); and all ninety-seven reminded of their manners (i wszystkim dziewięćdziesięciu siedmiu /trzeba było/ przypomnieć o dobrych manierach; *to remind* — *przypominać, przypomnieć*; *manner* — *maniera, metoda, sposób*; *manners* — *sposób zachowania, dobre maniery*), and told to say, ‘Yes, sir,’ ‘No, sir,’ whenever a Trustee spoke (i powiedzieć, żeby mówiły „Tak, panie” i „Nie, panie” za każdym razem, kiedy będzie mówił jeden z kuratorów).

endure [ɪnˈdʒʊə], courage [ˈkʌrɪdʒ], squirm [skwə:m],
orphan [ˈɔ:f(ə)n]

The first Wednesday in every month was a Perfectly Awful Day — a day to be awaited with dread, endured with courage and forgotten with haste. Every floor must be spotless, every chair dustless, and every bed without a wrinkle. Ninety-seven squirming little orphans must be scrubbed and combed and buttoned into freshly starched gingham; and all ninety-seven reminded of their manners, and told to say, ‘Yes, sir,’ ‘No, sir,’ whenever a Trustee spoke.

It was a distressing time (to był męczący czas; *to distress* — *sprawić ból, męczyć, trwożyć*); and poor Jerusha Abbott, being the oldest orphan (i biedna Jerusza Abbott, która była jedną z najstarszych sierot /w sierocińcu/; *old* — *stary*), had to bear the brunt of it (zmuszona była znieść cały główny ciężar /tego czasu/ = brać na siebie odpowiedzialność; *to bear* — *znosić; cierpieć, wytrzymać; brunt* — *siła uderzenia; główny ciężar, kryzys*). But this particular first Wednesday (ale ta szczególna pierwsza środa /miesiąca/; *particular* — *szczególny, specyficzny*), like its predecessors (jak /wszystkie/ jej poprzedniczki), finally dragged itself to a close (w końcu dobiegły końca). Jerusha escaped from the pantry (Jerusza uciekła ze spiżarni) where she had been making sandwiches for the asylum’s guests (gdzie robiła kanapki dla gości sierocińca), and turned upstairs to accomplish her regular work (i poszła na górę, żeby skończyć swoją normalną pracę; *to turn* — *skręcać; kierować się; regular* — *prawkłowy, miarowy; zwykły, zwyczajowy*).

predecessor [ˈpri:disəsə], asylum [əˈsaɪləm], upstairs [ˌʌpˈsteəz]

It was a distressing time; and poor Jerusha Abbott, being the oldest orphan, had to bear the brunt of it. But this particular first Wednesday, like its predecessors, finally dragged itself to a close. Jerusha escaped from the pantry where she had been making sandwiches for the asylum's guests, and turned upstairs to accomplish her regular work.

Her special care was room F (jej szczególną troską był pokój «F»), where eleven little tots, from four to seven (w którym jedenaścioro maluchów, od czterech do siedmiu lat; *tot* — *maluch*), occupied eleven little cots set in a row (zajmowało jedenaście małych /dziecinnych/ łóżeczek ustawionych w rzędzie). Jerusha assembled her charges (Jerusza zebrała /wokół siebie/ swoich podopiecznych; *charge* — *ciężar*; *osoba znajdująca się pod opieką, wychowanek*), straightened their rumpled frocks (rozprostowała ich zmięte sukienki), wiped their noses (wytarła ich noski), and started them in an orderly and willing line towards the dining-room (i wysłała ich zorganizowanym i posłusznym szeregiem do jadalni; *willing* — *gotowy, chętny /do zrobienia czegoś/*; *line* — *linia*; *szereg, rząd*) to engage themselves for a blessed half hour (żeby zająć ich na błogie pół godziny; *to engage* — *zatrudnić; zajmować się*) with bread and milk and prune pudding (chlebem, mlekiem i budyniem z suszonych śliwek).

assemble [ə'semb(ə)l], straighten [streɪtn], prune [pru:n]

Her special care was room F, where eleven little tots, from four to seven, occupied eleven little cots set in a row. Jerusha assembled her charges, straightened their rumpled frocks, wiped their noses, and started them in an orderly and willing line towards the dining-room to engage themselves for a blessed half hour with bread and milk and prune pudding.

Then she dropped down on the window seat (potem ona upadła na krzesło obok okna; *to drop* — *kapać; opuszczać się, padać*) and leaned throbbing temples against the cool glass (i oparła się pulsującymi skroniami o chłodną szybę; *to lean* — *schylać się; oprzeć się*). She had been on her feet since five that morning (była na nogach od piątej rano), doing everybody's bidding (wykonując rozkazy wszystkich; *bidding* — *propozycja ceny /na aukcji/; rozkaz, nakaz*), scolded and hurried by a nervous matron (besztana i poganiana przez nerwową dyrektorkę; *matron* — *zamężna kobieta; kierownicza gospodarkstwa, dyrektorka /szkoły/ itp.*).

throbbing [ˈθrɒbɪŋ], scold [skɔʊld], matron [ˈmeɪtrən]

Then she dropped down on the window seat and leaned throbbing temples against the cool glass. She had been on her feet since five that morning, doing everybody's bidding, scolded and hurried by a nervous matron.

Mrs. Lippett, behind the scenes (pani Lippett w życiu codziennym: «za kulisami»), did not always maintain that calm and pompous dignity (nie zawsze zachowywała taką spokojną i pompatyczną godność; *dignity* — *godność; powaga*) with which she faced an audience of Trustees and lady visitors (z którą witała publiczność: «stawała na przeciw publiczności» Kuratorów i odwiedzających dam; *visitor* — *odwiedzający, gość; inspektor; audytor*). Jerusha gazed out across a broad stretch of frozen lawn (Jerusza wpatrywała się na zewnątrz w szeroki pas zamrożonego trawnika; *to gaze* — *bacznie patrzeć, gapić się; across* — *przez, po tamtej stronie; stretch* — *wyciągnięcie; przestrzeń, odcinek*), beyond the tall iron paling that marked the confines of the asylum (poprzez wysoki żelazny płot, który wyznaczał granicę sierocińca; *beyond* — *poza /granicą/*), down undulating ridges sprinkled with country estates (przez faliste grzbiety,

usypane wiejskimi domami; *to sprinkle* — *pryskać, kropić; posypać*), to the spires of the village rising from the midst of bare trees (przez wiejskie iglice, które górowały wśród gołych drzew).

pompous [ˈpɒmpəs], audience [ˈɔːdiəns], undulate [ˈʌndjʊleɪt]

Mrs. Lippett, behind the scenes, did not always maintain that calm and pompous dignity with which she faced an audience of Trustees and lady visitors. Jerusha gazed out across a broad stretch of frozen lawn, beyond the tall iron paling that marked the confines of the asylum, down undulating ridges sprinkled with country estates, to the spires of the village rising from the midst of bare trees.

The day was ended (dzień się skończył) — quite successfully, so far as she knew (z powodzeniem, jak jej było wiadomo). The Trustees and the visiting committee had made their rounds (kuratorzy i komisja inspekcyjna zrobili obchód; *round* — *koło; runda; kolejka*), and read their reports (przeczytali raporty), and drunk their tea (napili się herbaty), and now were hurrying home to their own cheerful firesides (a teraz śpieszyli się do domu, do swoich /własnych/ węsołych ognisk domowych), to forget their bothersome little charges for another month (żeby zapomnieć o swoich dokuczliwych małych wychowankach na cały miesiąc; *little* — *mały, nieduży; nieistotny, nieważny*). Jerusha leaned forward watching with curiosity (Jerusza przechyliła się do przodu, obserwując z zaciekawieniem) — and a touch of wistfulness (i z pewną zadumą; *touch* — *dotyk; odrobina, domieszka*) — the stream of carriages and automobiles that rolled out of the asylum gates (strumień karet i samochodów, które wyjeżdżały poza bramy sierocińca; *stream* — *rzeczka, strumyk; szereg, przepływ*).

The day was ended — quite successfully, so far as she knew. The Trustees and the visiting committee had made their rounds, and read their reports, and drunk their tea, and now were hurrying home to their own cheerful firesides, to forget their bothersome little charges for another month. Jerusha leaned forward watching with curiosity — and a touch of wistfulness — the stream of carriages and automobiles that rolled out of the asylum gates.

In imagination she followed first one equipage (w swojej wyobraźni podążała najpierw za jednym powozem), then another (potem za drugim), to the big houses dotted along the hillside (do dużych domów, które były rozrzucone na wzgórzu; *to dot* — *stawiać kropki; siać, pocętkować*). She pictured herself in a fur coat (odmalowywała sobie siebie w futrzanym płaszczu; *to picture* — *przedstawić na obrazie, rysować; wyobrażać sobie; fur* — *futro*) and a velvet hat trimmed with feathers (i w aksamitnym kapeluszu ozdobionym piórami; *to trim* — *doprowadzać do porządku; ozdabiać, wykańczać*) leaning back in the seat (/jak/ opiera się o siedzisko) and nonchalantly murmuring “Home” to the driver (i niedbale /nonszalancko/ mówi do kierowcy: „Do domu”). But on the door-sill of her home the picture grew blurred (ale obok progu jej domu obrazek stawał się rozmyty; *blurred* — *ubrudzony; niejasny, rozmyty*).

Jerusha had an imagination (Jerusza miała wyobraźnię) — an imagination, Mrs. Lippett told her (taką wyobraźnię, jak mówiła jej pani Lippett), that would get her into trouble if she didn't take care (z powodu której wpakuje się w kłopoty, jeśli nie będzie uważać; *trouble* — *niepokój, trwoga; nieprzyjemność, kłopot*) — but keen as it was (ale nawet gdyby była bujna = żywa), it could not carry her beyond the front porch of the houses she would enter (to nie potrafi-

łaby przenieść jej przez próg tych domów, do których jej się chciało wejść; *porch* — *przedsionek, ganek*).

equipage [ˈɛkwɪpɪdʒ], feather [ˈfeðə], nonchalantly [ˈnɒnʃələntli]

In imagination she followed first one equipage, then another, to the big houses dotted along the hillside. She pictured herself in a fur coat and a velvet hat trimmed with feathers leaning back in the seat and nonchalantly murmuring 'Home' to the driver. But on the door-sill of her home the picture grew blurred.

Jerusha had an imagination — an imagination, Mrs. Lippett told her, that would get her into trouble if she didn't take care — but keen as it was, it could not carry her beyond the front porch of the houses she would enter.

Poor, eager, adventurous little Jerusha (biedna, entuzjastyczna, lubiąca przygody mała Jerusza), in all her seventeen years (przez całe swoje siedemnaście lat), had never stepped inside an ordinary house (nigdy nie wchodziła do najzwyczajszego domu); she could not picture the daily routine of those other human beings (nie potrafiła wyobrazić sobie planu dnia = *zwykłego życia* tych, innych ludzi) who carried on their lives undiscommoded by orphans (prowadzących swoje życie, w którym nie ma kłopotów z sierotkami; *to discommode* — *narażać na niewygody, przeszkadzać*).

Je-ru-sha Ab-bott

You are wan-ted

In the of-ice (Je-ru-sza Ab-bott, zawołano cię go gabinetu /dyrektorki/; *to want* — *chcieć, pragnąć; wymagać, wolać /kogoś/; office* — *służba, miejsce; gabinet, biuro*),

And I think you'd (i myślę, że)

Better hurry up (lepiej się pośpiesz)!

Tommy Dillon, who had joined the choir (Tommy Dillon, który /niedawno/ dołączył do /kościelnego/ chóru; *to join — łączyć; dołączać do członkostwa /spoleczeństwa, partii itp./*), came singing up the stairs and down the corridor (śpiewając, wszedł po schodach na górę i przeszedł w dół korytarza), his chant growing louder as he approached room F (a jego śpiew stawał się coraz głośniejszy w miarę zbliżania się do pokoju F).

adventurous [əd'ventʃ(ə)rəs], routine [ru:'ti:n], choir [ˈkwaɪə]

Poor, eager, adventurous little Jerusha, in all her seventeen years, had never stepped inside an ordinary house; she could not picture the daily routine of those other human beings who carried on their lives undiscommoded by orphans.

Je-ru-sha Ab-bott
You are wan-ted
In the of-fice,
And I think you'd
Better hurry up!

Tommy Dillon, who had joined the choir, came singing up the stairs and down the corridor, his chant growing louder as he approached room F.

Jerusha wrenched herself from the window (Jerusza oderwała się od okna; *to wrench — szarpać, rwać*) and refaced the troubles of life (i znowu spojrziała w twarz codzienności: «życiowych kłopotów»; *to face — być twarzą do; znosić /coś z odwagą/*).

'Who wants me (kto mnie potrzebuje)?' she cut into Tommy's chant with a note of sharp anxiety (przerwała śpiew Tommego

z nutkami silnego niepokoju /w głosie/; *to cut* — *kroić*; *przestawiać*, *kończyć*; *note* — *uwagi*; *ton, nutka*; *sharp* — *ostrzy*; *silny, gwałtowny*).

Mrs. Lippett in the office,

And I think she's mad (pani Lippett jest w gabinecie, i mi się wydaje, że nie jest w sosie; *mad* — *szalony*; *rozzłoszczony*).

Ah-a-men (a-a-men)!

Tommy piously intoned (pobożnie wymówił Tommy, śpiewając), but his accent was not entirely malicious (ale jego intonacja nie była całkowicie niezyczliwa = ale bez złośliwości; *accent* — *akcent*; *wyraźna wymowa*). Even the most hardened little orphan (nawet najbardziej zaciekły mały sierotka) felt sympathy for an erring sister (czuł sympatię do zbłąkanej siostry) who was summoned to the office to face an annoyed matron (którą zawołano do gabinetu, żeby stanąć twarzą w twarz z niezadowoloną dyrektorką); and Tommy liked Jerusha (a Tommy lubił Jeruszę) even if she did sometimes jerk him by the arm (nawet jeśli czasami szarpała go za ramię) and nearly scrub his nose off (i podczas mycia prawie odrywała mu nos; *to scrub* — *czyścić*, *skrobać*; *cierpieć*).

Jerusha went without comment (Jerusza poszła /do gabinetu/ bez słowa; *comment* — *komentarz*; *krytyczne uwagi*), but with two parallel lines on her brow (ale z dwiema równoległymi zmarszczkami na jej czole; *line* — *linia*; *zmarszczka*, *fałd*; *brow* — *brew*; *czoło*).

anxiety [æŋ'zaiəti], pious [ˈpiəs], malicious [mə'liʃəs],
sympathy [ˈsɪmpəθi]

Jerusha wrenched herself from the window and refaced the troubles of life.

'Who wants me?' she cut into Tommy's chant with a note of sharp anxiety.

Mrs. Lippett in the office,
And I think she's mad.
Ah-a-men!

Tommy piously intoned, but his accent was not entirely malicious. Even the most hardened little orphan felt sympathy for an erring sister who was summoned to the office to face an annoyed matron; and Tommy liked Jerusha even if she did sometimes jerk him by the arm and nearly scrub his nose off. Jerusha went without comment, but with two parallel lines on her brow.

What could have gone wrong, she wondered (coż mogło się nie udać, myślała; *to go wrong* — *nie udać się, nie powieść się*). Were the sandwiches not thin enough (czy kanapki nie były wystarczająco cieńkie)? Were there shells in the nut cakes (czy skorupka wpadła do orzechowych muffinów; *shell* — *muszla; skorupka, obierzyna*)? Had a lady visitor seen the hole in Susie Hawthorn's stocking (czy dama z inspekcji zobaczyła dziurkę na pończochach u Susi Hawthorn)? Had (albo) — O horrors (o zgrozo)! — one of the cherubic little babes in her own room F 'sauce'd' a Trustee (jedno z anielskich maleństw z jej /własnego/ pokoju «F» pyskowało jednemu z Kuratorów)?

The long lower hall had not been lighted (długi dolny hol = *hol na patrzyce* nie był oświetlony), and as she came downstairs (i kiedy zeszła na dół), a last Trustee stood, on the point of departure, in the open door (jeden z ostatnich kuratorów już zamierzał odejść i stał obok otwartych drzwi; *point* — *kropka; próg, brzeg*) that led to the porte-cochere (które prowadziły do portyku; *to lead (led)* — *prowadzić, pokazywać drogę; prowadzić, sprowadzać*). Jerusha caught only a fleeting impression of the man (Jerusza uchwyciła tylko ulotne wrażenie tego człowieka; *to catch (caught)* — *złapać, chwycić; zobaczyć /ulotnie/*) — and the impression consisted entirely of tallness (i to wrażenie dotyczyło jedynie jego wysokiego wzrostu).

What could have gone wrong, she wondered. Were the sandwiches not thin enough? Were there shells in the nut cakes? Had a lady visitor seen the hole in Susie Hawthorn's stocking? Had — O horrors! — one of the cherubic little babes in her own room F 'sauced' a Trustee?

The long lower hall had not been lighted, and as she came downstairs, a last Trustee stood, on the point of departure, in the open door that led to the porte-cochere. Jerusha caught only a fleeting impression of the man — and the impression consisted entirely of tallness.

He was waving his arm towards an automobile (on dawał znak = *machał ręką /kierowcy/ samochodu; to wave — powiewać /o fladze/; dawać znak /ręką/*) waiting in the curved drive (oczekującego na /nie-go/ w zakręcie drogi dojazdowej; *drive — jazda; droga dojazdowa, aleja*). As it sprang into motion and approached head on (kiedy on /samochód/ nagle ruszył i podjechał; *to spring (sprang, sprung) — skakać; szybko przejść w inny stan*), for an instant (na jakiś czas), the glaring headlights threw his shadow sharply against the wall inside (jaskrawe reflektory /oświetliły go/ i rzuciły jego wyraźny cień na ścianę w środku /domu/; *sharp — ostry, naostrzony; wyraźny*). The shadow pictured grotesquely elongated legs and arms (/ten/ cień przedstawiał groteskowo wydłużone nogi i ręce; *to picture — opisywać; przedstawiać /na obrazie/*) that ran along the floor and up the wall of the corridor (które rozciągały się na podłodze i na górze, na ścianie korytarza; *to run (ran, run) — biegnąć; ciągnąć się, rozciągając się*). It looked, for all the world (pod każdym kątem był /on/ podobny; *to look /like/ — patrzeć; być podobnym, przypominać*), like a huge, wavering daddy-long-legs (do ogromnej, drżącej komarnicy: «długonogiego tatusia»; *to waver — wahać /o płomieniu, cieniu/*).

Jerusha's anxious frown gave place to quick laughter (zatroskane, zmarszczone brwi Jeruszy natychmiast ustąpiły miejsca uśmiechowi; *to give place to smb., smth.* — *ustąpić miejsce komuś, czemuś*; *quick* — *szybki, chyży*). She was by nature a sunny soul (z natury była radosnym człowiekiem; *sunny* — *słoneczny; wesoly, radosny*; *soul* — *duśa, serce; człowiek*), and had always snatched the tiniest excuse to be amused (i zawsze korzystała z najmniejszej okazji, żeby się pobawić; *to snatch* — *chwytać; skorzystać, złapać*; *excuse* — *przepraszanie; powód, okazja*). If one could derive any sort of entertainment (a jeśli potrafi się odnajdywać jakąkolwiek rozrywkę = bawić się; *entertainment* — *widowisko; rozrywka, zabawa*) out of the oppressive fact of a Trustee (z przytłaczającego widoku kuratora; *oppressive* — *okrutny, despotyczny; ściskający, uciążliwy*; *fact* — *fakt, wydarzenie, zjawisko*), it was something unexpected to the good (to już naprawdę było coś niespodziewanie dobrego).

grotesquely [grəʊ'teskli], daddy-long-legs [dædi'lɒŋlegz],
oppressive [ə'presɪv]

He was waving his arm towards an automobile waiting in the curved drive. As it sprang into motion and approached, head on for an instant, the glaring headlights threw his shadow sharply against the wall inside. The shadow pictured grotesquely elongated legs and arms that ran along the floor and up the wall of the corridor. It looked, for all the world, like a huge, wavering daddy-long-legs. Jerusha's anxious frown gave place to quick laughter. She was by nature a sunny soul, and had always snatched the tiniest excuse to be amused. If one could derive any sort of entertainment out of the oppressive fact of a Trustee, it was something unexpected to the good.

**Zapraszamy do skorzystania z pełnej wersji
książki!**